

Föreskrifter för Slaka grundvattentäkt i Linköpings kommun

Kommunfullmäktige beslutar, med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken, om att förklara det område som avgränsas på tillhörande karta som vattenskyddsområde.

Syftet med vattenskyddsområdet är att ge grundvattentäkten i Slaka, som används som nödvattentäkt, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv och dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet utgör även ett stöd vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

För att tillgodose syftet meddelar kommunfullmäktige att nedan angivna föreskrifter ska gälla inom vattenskyddsområdet. Föreskrifterna gäller omedelbart även om de överklagas. Föreskrifterna träder i kraft dagen för kommunfullmäktiges beslut, 2021-11-23.

Vattenskyddsområdet är indelat i primär och sekundär skyddszon.

Observationszonen ingår inte i vattenskyddsområdet utan har bara som syfte att uppmärksamma och påminna om att området ligger inom tillrinningsområdet för vattentäkten för att på så sätt undvika att verksamheter med risk för förorening av grundvattnet placeras inom området. Observationszonen redovisas inte i VicNatur (skyddadnatur.se).

Sökande om inrättande av vattenskyddsområdet, huvudman för vattentäkten och i vars intresse vattenskyddsområdet fastställts, är Tekniska verken i Linköping AB.

Tillstånd enligt föreskrifter i detta beslut prövas av den nämnd inom kommunen som har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet, på beslutsdagen Bygg- och miljönämnden.

Dispens från förbud i dessa föreskrifter söks hos den nämnd inom kommunen som har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Nämnden kan meddela dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med föreskrifternas syfte.

Föreskrifter enligt 7 kap. 22 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter

1 § Petroleumprodukter

Inom den primära skyddsزونen är det **förbjudet** att hantera petroleumprodukter.

Undantag gäller för;

- hantering av en mindre mängd än 25 liter
- petroleumprodukter i fordon och arbetsmaskiner
- transport av petroleumprodukter
- lagring av petroleumprodukter med sekundärt skydd

Information: Ytterligare bestämmelser gäller enligt Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor, NFS 2017:5, med tillhörande revideringar.

Petroleumprodukter avser här bensin, diesel, olja och liknande produkter som kan påverka grundvattnet. Asfalt avses inte, samtidigt är tjärhaltig asfalt förbjuden för återanvändning inom vattenskyddsområden enligt annan lagstiftning.

Hantering avser här tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, användning, omhändertagande, destruktion, spridning, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Sekundärt skydd avser anordning som säkerställer att vätska kan uppfångas från en läckande cistern, tank eller annan behållare. Dubbelmantlad cistern, tank eller annan behållare anses ha sekundärt skydd. En invallning, eller rum inomhus med täta väggar, tak och golv är en annan typ av sekundärt skydd.

2 § Kemiska bekämpningsmedel

- Inom primär skyddszone är hantering av kemiska bekämpningsmedel **förbjuden**.
- Inom sekundär skyddszone krävs **tillstånd** för att hantera kemiska bekämpningsmedel.

Undantag för a och b gäller;

- punktbehandling av insekter, invasiva arter och liknande
- transport av kemiska bekämpningsmedel
- hantering för hushållsbehov

Information: Ytterligare bestämmelser följer av förordning (2014:425) om bekämpningsmedel, med tillhörande revideringar.

Kemiska bekämpningsmedel avser här kemiska produkter vars syfte är att påverka växters livsprocesser, skydda växter eller växtprodukter mot djur, växter eller mikroorganismer eller bevara växtprodukters hållbarhet. Även kemiska produkter vars syfte är att förstöra, stöta bort, oskadliggöra, förhindra verkningarna av eller på något annat sätt utöva kontroll över organismer som är skadliga eller oönskade för människor, djur, egendom eller miljön.

Hushållsbehov avser här normalt hushållsbehov för hantering av enstaka förpackningar av de största storlekarna man som enskild konsument kan köpa i detaljhandeln.

3 § Miljöfarlig verksamhet

Etablering av ny miljöfarlig verksamhet som är tillståndspliktig eller anmälningspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:215) och som kan medföra risk för förorening av grundvatten, kräver **tillstånd** utifrån föreskrifterna för vattenskyddsområdet. Gäller etablering både inom primär och sekundär skyddszon.

Undantag gäller för;

- verksamheter eller åtgärder som redan är anmälda eller tillståndsprövade enligt miljöprövningsförordningen

4 § Skogsbruk

Inom primär skyddszon är upplag av bark och timmer **förbjudet**.

Undantag gäller för;

- tillfälliga upplag med lagring i högst tre månader av det som har producerats inom primär skyddszon
- upplag av ved eller andra träbaserade produkter för uppvärmning av byggnader

5 § Avlopp

Inom primär skyddszon är anläggande av ny enskild avloppsanläggning för WC **förbjudet**.

6 § Vägunderhåll

- a) Inom primär och sekundär skyddszon är upplag av asfalt, oljegrus och vägsalt **förbjudet**.
- b) Inom primär och sekundär skyddszon kräver spridning av vägsalt **tillstånd**.

7 § Markarbeten och täktverksamhet

- a) Inom primär och sekundär skyddszon är det **förbjudet** att etablera yrkesmässig verksamhet för materialtäkt.
- b) Inom primär och sekundär skyddszon krävs **tillstånd** för husbehovstäkt.
- c) Inom primär och sekundär skyddszon krävs **tillstånd** för att utföra större schaktnings- eller grävningsarbeten.
- d) Inom primär och sekundär skyddszon krävs **tillstånd** för borring i jord eller berg samt pålning eller spontning.

Undantag för c gäller;

- akuta drift- och underhållsarbeten på vägar samt el-, tele-, IT-, VA, fjärrvärmeledningar och liknande
- dikesrensning

Materialtäkt avser här täkt av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter.

Borring i jord eller berg samt pålning eller spontning avser här vid ett djup överstigande två meter.

Större schaktnings- och grävningsarbeten avser här schaktning på en total yta av mer än 150 kvadratmeter eller grävning på ett djup på mer än en meter.

Husbehovstäkt avser här sådant uttag av material som ska användas inom den egna fastigheten för dess egna behov. En husbehovstäkt där det utbrutna materialet används som ersättning för tjänster, avyttras eller på annat sätt utnyttjas kommersiellt betraktas inte som husbehovstäkt.

Markarbeten avser här grävning, schaktning, sprängning, borring, pålning, spontning eller andra jämförbara arbeten i markytan eller under jord, som påverkar markens utseende och struktur.

8 § Anläggningar för utvinning och lagring av energi

- a) Inom primär skyddszon är nyanläggning för utvinning och lagring av värmeenergi ur berg, mark och vatten **förbjuden**.
- b) Inom sekundär skyddszon krävs **tillstånd** för nyanläggning för utvinning och lagring av värmeenergi från berg, mark och vatten.

Föreskrift enligt 7 kap. 22 § miljöbalken om skyltar

9 § Skyltar

Inom vattenskyddsområdet får vattentäktens huvudman ta annans mark i anspråk för att sätta upp informationsskyltar som informerar om vattenskyddsområdet.

Allmänna upplysningar avseende skyddsföreskrifterna

Ikraftträdande

Föreskrifterna träder i kraft dagen för kommunfullmäktiges beslut. Enligt 7 kap. 22 och 30 §§ miljöbalken ska föreskrifterna gälla omedelbart även om de överklagas.

Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna enligt 7 kap. 22 § miljöbalken ska inte utgöra hinder för den hantering och de verksamheter, inklusive nyanläggning, som är nödvändiga för drift, utveckling och underhåll av den kommunala vattentäkten och vattenverket.

Tillstånd enligt dessa föreskrifter krävs inte om verksamheten har tillståndsprövats eller kräver tillstånd enligt andra kapitel i miljöbalken, enligt förordning utfärdad med stöd av miljöbalken eller föreskrifter meddelade av miljöbalken. Vidare krävs inte prövning enligt vattenskyddsbeslutet om frågan är prövad, eller kommer att prövas enligt väglagen (1971:948), lag om byggande av järnväg (1995:1649), ellagen (1997:857) eller andra lagar där krav på miljöbedömning enligt 6 kap. miljöbalken ställs.

Övergångsbestämmelser

Förbud eller tillståndspflicht för befintliga verksamheter, anläggningar och pågående markanvändning börjar gälla först ett år efter att dessa föreskrifter trätt i kraft. Om dispens från ett förbud har sökts innan förbudet börjar gälla, eller om tillstånd har sökts innan tillståndsplikten börjar gälla, får den prövade verksamheten fortgå, anläggningen kvarstå och markanvändningen fortsätta, så länge som dispens eller tillstånd inte nekats.

Tillsyn

Enligt Miljötillsynsförordningen är den kommunala nämnden, som kommunfullmäktige utser att ha ansvar för tillsyn enligt miljöbalken, tillsynsmyndighet över vattenskyddsområdet med tillhörande föreskrifter, eftersom vattenskyddsområdet och skyddsföreskrifterna har fastställts av Linköpings kommun. Vid detta besluts fastställande är det Bygg- och miljönämnden.

Tillstånd

När tillstånd krävs för en verksamhet enligt dessa föreskrifter, får sådant medges av tillsynsmyndigheten. Krav på tillstånd används då man vill kontrollera förutsättningarna för hur en verksamhet eller åtgärd bedrivs inom ett vattenskyddsområde. Den tillståndspliktiga åtgärden får inte påbörjas innan tillstånd har erhållits. Tillståndets giltighet kan tidsbegränsas och förenas med villkor. Villkoren ska grundas på förutsättningar för den enskilda verksamheten och måste följas.

En förutsättning för ett tillstånd är att den sökande kan visa att verksamheten kan utföras och drivas utan risk för skada på grundvattenförekomsten. Den sökande ansvarar för att ta fram det material som behövs för prövningen. Om så inte sker kan tillsynsmyndigheten avvisa ansökan om tillstånd.

Dispens från meddelade skyddsföreskrifter

Om särskilda skäl föreligger kan tillsynsmyndigheten medge dispens från meddelade föreskrifter. I samband med en dispensprövning kan tillsynsmyndigheten föreskriva de villkor som anses behövliga för att undvika vattenförorening (16 kap 2 § miljöbalken) och begränsa dispensens giltighetstid. Dispens får, enligt 7 kap. 26 § miljöbalken, meddelas endast om det är förenligt med föreskrifternas syfte.

Ersättning

Föreskrifter enligt 7 kap. 22 § miljöbalken riktar sig mot åtgärder som kan riskera att påverka råvattnet. Enligt 31 kap. 4 § miljöbalken har fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till mark och vatten rätt till ersättning om föreskrifterna innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras. Om det krävs tillstånd för en viss verksamhet eller åtgärd betalas ersättning endast om tillstånd har vägrats eller förenats med särskilda villkor enligt 31 kap. 5 § miljöbalken. Överenskommelse om ersättning ska träffas med sökanden, Tekniska verken i Linköping AB. När ingen överenskommelse ska talan om ersättning eller inlösen föras i mark- och miljödomstolen senast 1 (ett) år efter att beslutet vunnit laga kraft, enligt 31 kap. 13 § miljöbalken.

Övriga upplysningar

Utöver det till beslutet hörande skyddsområdet (primär och sekundär zon) finns även en observationszon vars syfte är att påminna och uppmärksamma om att området ligger inom tillrinningsområdet för tåkten och på så sätt undvika att verksamheter med risk för förorening av grundvattenförekomsten placeras inom området. Observationszonen omfattas inte av några juridiskt bindande föreskrifter och ska inte markeras ut på karta i VicNatur (skyddadnatur.se).